

- які успішно розвивають і впроваджують інновації (інноваційні технології), спін-офф (спін-аут) підприємства і запускають стартові (стартап) компанії (отримуючи від цього економічний ефект);
- що успішно знаходять і використовують додаткові (диверсифіковані) джерела фінансування своєї статутної академічної діяльності;
- які активно навчають студентів усіх категорій і слухачів курсів підприємництва і наукам з організації і управління бізнесом.
- які мають тісні зв'язки з промисловістю і бізнесом, активно сприяють місцевому/регіональному інноваційному розвитку та зростанню нації;
- випускники яких є результативними підприємцями, бізнесменами тощо [2].

Отже, за допомогою підприємницьких дій здійснюється трансформація університетів, яка сприяє появі нових ресурсів і збільшує можливості університетів у сучасній ринковій економіці. А відтак, підприємницька діяльність-важливий аспект роботи університету.

Література:

1. Романовський О.О. Феномен підприємництва в університетах світу: монографія. Вінниця: Нова книга, 2012. 504с.
2. Clark, Burton R. Creating Entrepreneurial Universities: Organizational Pathways of Transformation. IAU PRESS. ISSUES IN HIGHER EDUCATION / Wagon Lane, Bingley BD16 1WA. – U.K.: Emerald Group Publishing Limited. Howard House, 2008. 164 p. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/16.pdf (accessed 11.10.2021).

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

*Благой В.В., к. е. н, доцент
Кушніренко В.С.,*

*Харківський національний університет будівництва та архітектури
Блага В.В., к. е. н, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

У економічних умовах, що склалися в нашій країні, на перший план вийшли такі проблеми малого та середнього бізнесу, як: дефіцит оборотних засобів; значне зростання відсоткових ставок за виданими та новими кредитами; зниження купівельної спроможності населення; зростання трансакційних витрат суб'єктів малого та середнього підприємництва; збільшення вартості закупівлі та монтажу іноземних технологій та обладнання на вітчизняних підприємствах. Нестабільна макроекономічна обстановка призводить до розбалансованості та важкої прогнозованості показників рентабельності та окупності підприємницької діяльності.

Відбувається поступове «заморожування» інвестицій, інноваційних, соціально-визначних підприємницьких проєктів, а пріоритетними напрямками

фінансових вкладень суб'єктів малого та середнього підприємництва стають проекти зі швидкою оборотністю капіталу та найменшою ризикованістю, як правило, у сфері роздрібної та оптової торгівлі.

Перспективним напрямом економічного аналізу з виявлення конкурентних переваг соціально-економічної системи з погляду організації у ній процесу комбінування та перетворення ресурсів у виробництво певного продукту чи послуги є застосування ресурсно-орієнтованого підходу (Resource-based view).

На нашу думку, ресурсно-орієнтований підхід може бути успішно застосовано, наприклад, для вирішення питань раціонального витрачання фінансових коштів, що спрямовуються на підтримку та регулювання підприємницької діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва, оскільки він дозволяє забезпечити максимальну соціально-економічну ефективність освоєння наявних у регіону ресурсів.

Концепція стратегічного управління ресурсами в останні роки стала однією з найвпливовіших теорій в історії управлінського теоретизування. Вона прагне пояснити внутрішні джерела тривалої конкурентної переваги фірми.

Аналіз різних економічних поглядів на ресурсно-орієнтований підхід виявив, що основною функцією підприємницької (господарської) системи у загальному випадку є виробництво певного продукту, завдяки якому відбувається освоєння наявних ресурсів. При управлінні процесом виробництва продукту раціональні управлінські рішення чи вплив підприємця спрямовані на реалізацію змін у процесі ефективного освоєння конкретних ресурсів.

На наш погляд, стосовно соціально-економічного розвитку вітчизняних суб'єктів малого та середнього підприємництва є актуальним розгляд потенціалу ресурсно-орієнтованого підходу із виділенням шести видів взаємодіючих ресурсів: людських, технічних, матеріальних, інституційних, організаційних та інформаційних.

В сучасних умовах обмеженості ресурсів благополучний результат діяльності будь-яких підприємств залежить від уміння раціонально використовувати існуючі ресурси, від вправності ефективно управляти його ресурсним потенціалом. Тому зупинимось більш докладно на ресурсній складовій економічної ефективності діяльності підприємства.

Першорядними напрямками збільшення економічної ефективності на підприємствах є: істотне зниження енергомісткості (витрати енергоносіїв на одиницю продукції приблизно в 2,5-3 рази перевищують подібні витрати у розвинутих країнах світу, нафти – у 8-10 разів), матеріаломісткості (витрати матеріалів та ресурсів в Україні на одиницю продукції в 2-2,5 рази більше аналогічних показників у країнах Заходу), зростання фондівдачі тощо [1].

При цьому, важливою складовою ефективності підприємства, а отже, і значним резервом її підвищення, є організація виробничого процесу, що гарантує еластичність та результативність у схваленні рішень [2].

Одним з факторів збільшення ефективності керування розвитком підприємства є застосування сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій і технологій електронного самоврядування в поєднанні з залученням більшої

кількості структур до цього процесу [3].

Зміцнення економічної ефективності діяльності підприємства, згідно ресурсного підходу, доцільно реалізовувати в якості відповідного механізму впливу. Крім того, важливо відзначити, що забезпечення економічної ефективності на підприємстві передбачає застосування заходів щодо її зміцнення, та орієнтується на проведення відповідних заходів.

Кожне підприємство має обрати свій шлях до підвищення ефективності своєї роботи, при цьому, попередньо відстеживши певні зміни в фінансових і економічних результатах своєї діяльності. Згідно вищезазначених результатів можна зробити висновок про постійну необхідність здійснювати управління ефективністю діяльності підприємства та, навпаки, оцінювати ефективність управління підприємства.

Література:

1. Латишева О. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та особливості управління елементами забезпечення сталого розвитку. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 3(53). С. 126-130.

2. Боярко І. М. Стратегічне фінансове управління підприємством: монографія. Суми: Університетська книга, 2014. 175 с.

3. Петрович Й. М. Створення і функціонування суб'єктів підприємництва: навч. посібник. К. : Ліра-К, 2015. 256 с.

СОЦІАЛЬНИЙ ПРАЦІВНИК ЯК СУБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ

*Василенко О.М., к.п.н., доцент,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди*

Проблеми суспільного розвитку сьогодення пов'язані з недостатньою увагою до економічних відносин збалансування суспільного і економічного розвитку країни. Одним із інструментів державної політики України є соціальне підприємництво, яке водночас сприяє розвитку економіки та розв'язанню соціальних проблем. В Європі працює більше 2 млн. соціальних підприємств, на яких працюють майже 10% робітників від всього європейського бізнесу [1, с.5]. В Україні починає бурхливо розвиватися соціальне підприємництво, що актуалізує проблему його дослідження в аспекті підготовки майбутніх соціальних працівників, як суб'єктів реалізації соціально-спрямованої мети соціального підприємництва.

Дефініція «соціальне підприємство» визначає суб'єкт господарювання, утворений юридичними та/або фізичними особами, пріоритетом діяльності якого є досягнення соціальних результатів, зокрема, у сфері охорони здоров'я, освіти, науки, культури, навколишнього середовища, надання соціальних послуг та підтримки соціально вразливих груп населення (безробітних, малозабезпечених, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю та інших